

Là những buổi sớm mai khi thành phố sương mù còn say trong giấc ngủ, đám sinh viên bọn tôi đã phải chia tay chiếc chăn bông ấm áp mà khoác lên mình những chiếc áo to xù đầy màu sắc tập trung đầy đủ ở lớp học rồi đồng thanh hét lên khi nghe lớp trưởng thông báo nghỉ học vì thời tiết quá xấu máy bay không thể hạ cánh xuống sân bay Pleiku? Không phải vì tiếc cái buổi sáng đã cất công dậy sớm đấu tranh với cái lạnh của mùa đông để đi học mà cả bọn hét lên vì cái sung sướng rất đời sinh viên là được nghỉ học! Để bây giờ mới thấm thía được nỗi khổ của các thầy cô phải vượt thêm một chặng đường xa xôi cách trở về cả không gian, thời gian và những cách biệt về khí hậu để truyền đạt kiến thức cho những sinh viên ở Phan hiệu còn nhiều thiệt thòi như bọn tôi.

Là những chuyến “Nam tiến” vào trường chính để tiếp tục những học phần thực hành mà ở Phan hiệu không đủ cơ sở vật chất để giảng dạy. Những chuyến xe chòng chành bỏ lại sau lưng bạt ngàn dã quỳ vàng rực và cái se se lạnh của mùa đông để đưa chúng tôi đến trường Đại học Nông Lâm TP.HCM. Có con đường đến trường nào đặc biệt và đẹp hơn thế !!!

Là chuyến thực tập giáo trình đầy háo hức, bỡ ngỡ khám phá những những kiến thức đã học ngoài thực tế. Khẽ chạm tay vào những bông hoa còn ướt đẫm sương đêm của Đà Lạt, hay hòa mình vào bạt ngàn cao su, cà phê hay những đồi chè mênh mông bát ngát để biết ngành học mình đã chọn vô cùng phong phú, hấp dẫn và đầy màu sắc. Nếu được quay lại, tôi sẽ ước sao trong khóa học của mình không chỉ có một mà 2, 3, 5, 6...n lần thực tập giáo trình!

Và còn nhiều kỷ niệm nữa nhưng kỷ niệm đáng nhớ nhất của tôi về thời sinh viên, về mái trường Đại học Nông Lâm yêu dấu là những câu góp ý của thầy tôi khi tôi hoàn thành luận văn tốt nghiệp, những góp ý nghiêm khắc đôi lúc làm tôi bật khóc. Tôi cũng không hiểu tại sao mình lại nhớ những lúc làm sai bị thầy mắng đến vậy, nhớ đến tận bây giờ. Có lẽ nhờ vậy mà khi bước chân vào một môi trường làm việc mới với nhiều thử thách mới tôi đã không tránh khỏi những sai sót mới nhưng chẳng bao giờ tôi lặp lại những sai sót khi ấy.

Giờ đây khi mỗi cô cậu sinh viên rụt rè, bé nhỏ ngày xưa đã có thể tự tin khẳng định mình trong cuộc sống sẽ chẳng bao giờ quên được những ngày tháng trau dồi kiến thức trên giảng đường đại học. Chẳng lời cảm ơn nào có thể đền đáp được hết công ơn trời biển của những cô thầy thân yêu đã tận tụy dìu dắt chúng ta, nên dù có là ai, đang ở đâu và đang làm gì thì chúng ta hãy tự hào trả lời khi có ai hỏi đến, rằng: “TÔI LÀ SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM TP. HCM.”

ĐẠI HỌC NÔNG LÂM TP. HCM THÂN YÊU

Phan Thi Minh Châu

Cựu SV lớp DH05NHGL

Tôi sẽ bắt đầu từ đâu để nói lên hết xúc cảm của tôi với ngôi trường đã thật sự đưa tôi vào đời.

Tốt nghiệp cấp 3 tôi hồ hởi bước chân vào giảng đường Đại học, tôi bắt đầu cuộc sống mới với nhiều bỡ ngỡ, lạ lẫm, tất cả đều mới toanh từ lớp học, bạn bè, thầy cô giáo. Rồi thời gian cũng trôi nhanh, ngày ra trường cũng đến. Cảm xúc thật là lạ, vừa muốn ra ngoài bay nhảy, vừa muốn quay trở lại tiếp tục gắn bó với ngôi trường thân yêu, với cuộc sống sinh viên đầy sôi động và *tôi bỗng cảm thấy mình đã trưởng thành, tôi đã thật sự trở thành người lớn.*

Giờ đây khi bước vào cuộc sống mới tôi không còn cảm giác bỡ ngỡ, lạ lẫm vì suốt bốn năm Đại học tôi đã được truyền dạy nhiều điều bổ ích, những kiến thức, kinh nghiệm cuộc sống, cách đối nhân xử thế, tất cả được gọi là hành trang để bước tiếp chặng đường gian nan trong cuộc sống.

Có điều khác với những sinh viên cùng trường khác đó là lớp học của tôi là Khóa đầu tiên của Phân hiệu Gia Lai, vì thế chúng tôi có nhiều điều đặc biệt hơn, thầy cô giáo phải đi một quãng đường xa hơn, vất vả để có mang đến cho chúng tôi những hành trang vào đời, vì thế với chúng tôi thầy cô trở nên thân thiết hơn, không chỉ đơn thuần là thầy cô giáo mà còn như những người bạn. Trong lòng tôi luôn *thâm cảm ơn những Quý thầy cô giáo và nhà trường đã giúp tôi thực hiện được mong muốn đầu tiên trong nghề nghiệp của mình.*

Đến với Đại học Nông Lâm, tôi đã có những kỷ niệm đẹp mà có lẽ trong suốt cuộc đời tôi không thể quên đó là những ngày hè tình nguyện đầy ý nghĩa, tôi đã cùng các thầy cô, các anh chị, các bạn đi tới những vùng xa để giúp đỡ cuộc sống của bà con ở đó, tôi đã được rèn luyện tính kỷ luật, tinh thần đồng đội, và làm được nhiều điều có ích. Đặc biệt là tôi đã có được những người bạn thật tuyệt vời đó chính là những sinh viên của Đại học Nông Lâm. *Và, tôi được học tại Trường được học tại Trường là một cái duyên, là niềm vui, là niềm vinh dự và là một điều may mắn.*

Tôi yêu Đại học Nông Lâm thành phố Hồ Chí Minh!

Hy vọng rằng Trường sẽ ngày càng phát triển và đào tạo ra những tài năng cho quê hương đất nước.

Pleiku, ngày 4 tháng 10 năm 2010

HÀNH TRANG CUỘC ĐỜI

Trần Thị Kiều Oanh

Cựu sinh viên lớp NH31B

Tôi trở về trường cũ, bước chậm rãi trên con đường dẫn vào giảng đường, hàng cây xà cừ vẫn miệt mài rợp bóng. Mọi thứ dường như vẫn vẹn nguyên, những khu giảng đường mang tên của các loài hoa, Phượng vĩ, Hướng dương, Cẩm tú..., những cây phượng già chỉ còn ít lộc non, trơ cái thân cũ kỹ sù sì mà vẫn nhả nạt đơm hoa rực rỡ cả góc sân trường mỗi khi hè về, hàng cây huyền diệp hình như cao hơn một chút, lá vẫn xanh mướt mát... Những kỷ niệm ngọt ngào, rộn rã thời sinh viên ùa về.

Nhớ những buổi trời mưa, cả bọn rủ nhau trốn học, dầm mưa bắt ốc định dưới hồ sen phía sau giảng đường. Dù cho những con ốc đóng kín rong rêu, không ăn được nhưng vẫn cứ thích bắt, thích được lội nước, ném ốc vào nhau để rồi la, rồi cười, rồi ướt đầm đìa và để bây giờ... nhớ.

Có cây trứng cá ở góc sân trường đã bao nhiêu lần toi tả bởi bọn sinh viên nghịch ngợm tranh nhau hái, cả tôi cũng thường xuyên tham gia vào trò giành giật đẫm... mồ hôi đó trong khi cây trứng cá ở sân nhà mình trái rụng đầy mà chẳng thèm để ý.

Có những buổi chiều tan học, cả bọn la cà khắp “khu ăn uống” của ký túc xá, vừa ngon, rẻ, lại còn được tự nhiên nói cười, vì xung quanh toàn “sinh viên với nhau cả!”

Có những lần quây tung bùng trước giờ học nhưng khi thầy giáo vừa bước vào thì cả lớp đã im phăng phắc, những gương mặt mồ hôi nhễ nhại bỗng trở nên ngoan ngoãn, hiền lành. Nhớ những giờ học căng thẳng với người thầy khó tính để đến cuối giờ lại được cười đến vỡ bụng vì những câu chuyện tiêu lâm của thầy. Nhớ hôm mất điện, giữa trưa nắng như đổ lửa, người thầy giáo già vẫn tận tụy giảng bài lớn tiếng để những người ngồi phía dưới có thể nghe thấy, mồ hôi chảy thành dòng trên gương mặt thầy khắc khổ.

Nhớ những mùa thi tới mới bắt đầu cắm đầu vào học, cứ chiều về là mỗi đứa một bàn, một cặp sách lang thang dưới mấy cột đèn trong sân trường để xí chỗ ngồi học. Đứa nào cũng thất thểu, phờ phạc vì thiếu ngủ, gặp nhau không dám chào vì sợ chào rồi sẽ bắt chuyện, mà những câu chuyện phiếm của sinh viên thì không bao giờ ngớt.

Rồi nhớ biết bao những nắm xôi đậu của mẹ. Từ hồi còn học phổ thông, cứ mỗi lần tôi đi thi là mẹ lại dậy sớm nấu cho một nồi xôi đậu, bảo để con ăn và thi “đậu”. Lúc đó tôi đã thầm nghĩ “mẹ mình thật mê tín” nhưng lần nào cũng vui vẻ ăn hết vì xôi mẹ nấu rất ngon, vì để mẹ thấy yên lòng và để mình cũng thấy yên lòng. Rồi đến những kỳ thi ở giảng đường đại học, mẹ không còn ở bên cạnh để nấu xôi cho, tôi vẫn giữ thói quen, tự mua một nắm xôi đậu cho mình. Dù xôi bán ở hàng không ngon bằng xôi mẹ nấu nhưng con vẫn muốn ăn để tin rằng mẹ vẫn ở bên. Sau này nghĩ lại, tôi muốn cảm ơn mẹ thật nhiều. Mẹ tôi sinh ra trong cảnh nghèo khó, học hành chỉ đủ để biết đọc biết viết, mẹ đâu thể làm gì để giúp cho chuyện học hành của tôi ngoài những lời động viên. Không phải mẹ mê tín đâu, mẹ chỉ muốn làm điều gì đó cho tôi. Và cũng nhờ những nắm xôi của mẹ mà tôi bước vào đời vững vàng hơn.

Từ khi ra trường rồi đi làm, tôi không còn có được những giây phút cười nói thoải mái vô tư như ngày nào nữa. Những căng thẳng trong công việc, áp lực của cuộc sống tất bật đã cuốn tôi đi, lúc nào cũng phải căng mình ra để chạy đua với thời gian. Tôi chợt nhớ đến câu nói nổi tiếng của ông chủ tập đoàn máy tính Bill Gate: “Khi ngồi trên ghế nhà trường, nếu bạn cảm thấy mọi khó khăn đều do những yêu cầu quá nghiêm khắc từ phía giáo viên thì bạn đừng nên đi làm sau khi tốt nghiệp”. Khi đã đi làm, sẽ không còn có thầy cô ở bên để chỉ cho bạn đúng sai, để giúp bạn biết phải làm điều đó như thế nào. Cả gia đình cũng sẽ không còn ở bên bạn từng giây từng phút. Mọi người sẽ không ai quan tâm đến quá trình bạn làm, họ chỉ quan tâm đến hiệu quả bạn đạt được.

Tôi ước được trở về với quãng thời gian ấm êm thời học trò, được ở trong vòng tay ấm áp của gia đình, của thầy cô, của bè bạn. Tôi ước được nghe lại những lời trách phạt vì mấy trò nghịch ngợm, vì những bài báo cáo sơ sài hay vì những phép toán cẩu thả. Bởi tôi biết chính những lời trách mắng đó sẽ làm mình trưởng thành thêm từng ngày. Tôi ước đã học hành chăm chỉ hơn để xứng đáng với những gì mình được nhận và để bước vào đời không quá nhiều bỡ ngỡ...

TRƯỜNG TÔI

Thanh Hiền
Sinh viên lớp DH08BV

Trường tôi Phượng Vĩ hoa hè
Rạng Đông nhà lớn bạn bè có nhau.
Trái tim hồ đẹp khát khao
Tường Vy phía trước, sau nhà Hướng Dương.
Cẩm Tú hướng thẳng một phương
Bình minh vừa hé thẳng đường nắng đi.
Con đường Tình Ái ước chi
Bên cạnh thung lũng lấp đầy cỏ hoa.
Từ kí túc xá bước ra
Đi về bên phải là nhà cấp cao.
Tên nghe lãng mạn biết bao
Gọi là Thiên Lý hoa màu tuổi thơ.
Những ai hay mộng hay mơ
Xin mời đến với vườn yêu mỗi chiều.

Đa Môn sần bóng thật nhiều
Chuyên đi bạn nhé dáng kiêu thướt tha.
Cầu lông yêu thích của ta
Vung tay đón lấy hoa bay vượt trời.
Nông Lâm ghi dấu một thời
Vòng tay ấm áp của đời sinh viên.

KHOA MÀ TÔI ĐANG HỌC (*)

Nguyễn Thị Phương Thanh
Sinh viên Lớp DH07NHGL

Đã rất nhiều người bạn của tôi khuyên nên đăng ký nguyện vọng 2 vào trường khác, bởi với điểm thi đại học của tôi sẽ có nhiều trường đại học nhận, thế nhưng tôi vẫn nộp hồ sơ vào Đại học Nông Lâm Tp HCM phân hiệu tại Gia Lai, bỏ qua tất cả mọi lời can ngăn của bạn bè. Khi nhập học không chỉ riêng tôi mà rất nhiều bạn bè cùng học với tôi đều mang một tâm trạng bất ổn với ý nghĩ đã bị tiêm nhiễm từ trước rằng học tại phân hiệu sẽ không có được sự quan tâm nhiều từ các thầy cô giảng dạy, học cho có, học không bằng các bạn trong trường chính. Tôi bước vào năm đầu đại học với suy nghĩ đây là lối thoát duy nhất của bản thân để không hổ thẹn với bạn bè, cảm giác thành công ở nguyện vọng 2 làm tôi thấy mình thật kém cỏi, tôi đi học, nhưng không hề thích thú, chào đón, với một ý nghĩ duy nhất phải ôn lại kiến thức cấp 3 năm sau thi lại vào trường mình mong muốn. Thế nhưng thật may mắn tôi đã gặp được môi trường học tập thú vị, không phải là sự nhàm chán vốn thấy, mà là một phương pháp học tập hoàn toàn mới, được học được tiếp cận với thực tế, học những điều liên quan đến thực tế, về cây xanh, về nông nghiệp, về những gì quen thuộc xung quanh cuộc sống, và không biết từ lúc nào, tôi đã thực sự bị cuốn hút vào ngành học.

Ấn tượng của tôi đối với các thầy cô trong trường chính đã không ngại đường xa lên Tây Nguyên mang theo ánh sáng tri thức dạy cho chúng tôi, mong chúng tôi sau này trở khi đã trở thành những kĩ sư sẽ mang khoa học kĩ thuật về với những cánh đồng, sẽ phát triển được nền nông nghiệp của tỉnh. Tôi cảm nhận được sự tận tụy trong cách giảng dạy, trong cách hướng dẫn chúng tôi tìm tài liệu, cách báo cáo trình bày một bài thuyết trình, hay đưa ra cho chúng tôi những bài tập nhóm về tìm hiểu thực tế, giúp chúng tôi nắm bắt bài học nhanh hơn, tạo môi trường học tập phù hợp với chúng tôi, và chúng tôi không cảm thấy rằng bị phân biệt gì với các bạn học trong trường chính, đó là một niềm vui lớn đối với chúng tôi. Tôi đã từng khuyên các em học hãy đăng kí thi vào đại học Nông Lâm Tp HCM tại Gia Lai: “nếu bạn thực sự thích thú với ngành học mà bạn lựa chọn bạn sẽ thành công trong môi trường học tập thú vị, với những người thầy, người cô rất tận tình và rất hòa đồng, đặc biệt là các thầy cô của khoa Nông học, Khoa mà tôi đang học”.

Tôi cảm thấy mình may mắn và càng gắn bó với trường với lớp. Tôi thầm cảm ơn cái sự “thành công bị trì hoãn trước đây” bởi vì nhờ nó mà tôi đã tìm được một ngành nghề phù hợp thực sự với bản thân. Bây giờ khi đã là sinh viên năm tư chuẩn bị ra trường, nếu có ai hỏi tôi rằng: “Bạn có thực sự yêu ngành học của mình không?” tôi sẽ rất tự tin mà trả lời “ Có tất nhiên tôi rất yêu ngành học này, yêu ngôi trường mà tôi đang học, trường Đại học Nông Lâm Tp HCM”.

(*)Tựa do BBT đặt

Những tháng ngày với trường Cao đẳng Nông Lâm Súc Sài Gòn

T.S Trần Văn Đạt , cựu sinh viên khóa 5 NLS
Nguyên chánh chuyên gia FAO (Rome)

LTG: Chúng tôi cảm ơn GS Thái Công Tụng, quý anh Phạm Thanh Khâm, anh Phạm Xuân Bách, anh Huỳnh Văn Hoàn, anh Tô Quốc Khôi, anh Nguyễn Xuân Đào, anh Nguyễn Đức Thành và anh Nguyễn Tấn Hoàng đã cung cấp một số thông tin quý báu cho bài viết ký ức này. Vì thời gian qua lâu, trí nhớ hao mòn, nên chắc chắn có nhiều thiếu sót và sai lạc, rất mong quý đồng nghiệp bổ túc.

Hình 1: Khóa 5, trường Cao Đẳng Nông Lâm Súc, 45 Cường Để, Quận 1, Sài Gòn, 1965

Hàng 1 (ngồi): Từ trái sang phải, chị TT Lệ Chi, VA Hào, HD Gia, NT Hoàng, ĐH Hùng, NV Nhơn, NTuấn, NXĐào, NV Nhiều, NQ Sanh, -, HT Hật, NB Khương, HV Lâm, NN Châu, NX Sơn, NV Thái, NN Chấn,-.

Hàng 2: N.Đ. Thành, NP Lương, GS Châu Tâm Luân, GS Nguyễn Văn Tân, GS Lê Văn Ký, GS Tôn Thất Ngự, GS Vũ Ngọc Tân (Giám Đốc Trường Cao Đẳng), GS Oanh, GS Du, TV Đạt (cà vạt), -, -, TT Đàng, HN Lịch, P.T Nhã.

Hàng 3: HT Lễ, -, LV Hữu, Võ H. Nghĩa, -, NT Hưng, VH ĐỂ, PH Trinh, chị TT Đồi, chị NN Bích, Chị NT Cúc, chị TT Tuyết Hạnh, CC Xu, NT Chánh, LQ Thông, NV Sáng, TQ Khôi, NĐ Tường.

Thời gian đi nhanh quá! Chúng tôi dường như mới... ra trường, bây giờ đã bắt đầu nghỉ hưu trí. Nhìn lại quãng đường đi qua với nhiều kỷ niệm tuổi học trò, thành niên, chợt nhận ra cuộc đời lão hóa đến nhanh xông xộc. Mới hôm nào chúng tôi phải trải qua cuộc thi tuyển khó khăn để được chọn vào học với tỉ số 100 trên khoảng hơn 3.000 thí sinh tham dự. Sau 4 năm trên ghé nhà trường, thu nhận một số kiến thức nghề nghiệp căn bản, chúng tôi cảm thấy lòng phơi phới cùng gia đình, bạn bè đến hội trường của Công ty Xổ số Kiến thiết Quốc Gia trên đại lộ Thống Nhất, đối diện Trường Cao Đẳng Nông Lâm Súc Sài Gòn (NLS) để dự lễ tốt nghiệp và nhận bằng cấp mãn khóa cùng với 84 bạn đồng môn khác. Lúc đó, trong bộ áo mũ mãn khóa, chúng tôi xây dựng nhiều giấc mơ lớn trong lòng cho những ngày tháng sắp tới... Bây giờ, đã có lắm kẻ gác kiếm an hưởng tuổi điền viên, một số ít còn vài năm làm việc và ít người ra đi không còn nữa. Nhìn lại chặng đường đã qua, vài kỷ niệm về mái trường NLS thân yêu của mình lại xuất hiện.

Về lịch sử nông nghiệp, nền giáo dục nông lâm chỉ bắt đầu xuất hiện trong thời Pháp thuộc. Bên cạnh các phòng, viện, cục nghiên cứu và sản xuất, người Pháp đã thiết lập các trường nông lâm để đào tạo chuyên viên phục vụ nhà nước cai trị và các ngành khảo cứu để tăng gia sản xuất trong nước (Phạm Cao Dương, 1967):

- *Trường Thú Y Hà Nội* được thành lập năm 1906 và được xem như một ban của Trường Y Khoa Bắc Kỳ. Đến năm 1910 được đổi thành trường riêng biệt và năm 1917 được cải tổ thành Trường Thú Y Đông Dương.
- *Trường Cao Đẳng Nông Lâm Hà Nội* được thành lập năm 1918, với thời gian học 2 năm rưỡi và một khóa thực hành 9 tháng tại các sở nông lâm hay các đồn điền tư nhân.
- *Trường Canh Nông Thực Hành Tuyên Quang* được thành lập năm 1918 nhằm đào tạo các nhà trông trọt bản xứ hoặc phụ giúp các chuyên viên châu Âu.
- *Trường Nông Lâm Thực Hành Bến Cát* được thành lập từ 1917 có mục tiêu như trường Tuyên Quang, nhưng ít người theo học vì khó tìm việc làm. Năm 1926 trường được đổi thành Trại Nông Nghiệp dành đào tạo những giám thị canh tác ở đồn điền.

Sau Hiệp Định Genève 1954, do Nghị Định 112 BCN/NĐ ngày 19-11-1955, **Trường Quốc Gia Nông Lâm Mục Blao** (Bảo Lộc) được thành lập tại tỉnh Lâm Đồng, trực thuộc Nha Học Vụ Kỹ Thuật và Thực Hành Canh Nông, Bộ Canh Nông, Miền Nam Việt Nam. Trường có hai cấp: (i) **cấp Cao Đẳng** 3 năm, nhưng kể từ 1963 và Khóa 5 về sau khóa học trở nên 4 năm; nhằm đào tạo cấp bậc Kỹ Sư dành cho học sinh có Tú Tài II (hoàn tất trung học cấp III), và (ii) **cấp Trung Đẳng** đào tạo Kiểm Sự dành cho học sinh có Trung Học Đệ Nhứt Cấp (Cấp II bây giờ) hoặc tương đương. Cấp Trung Đẳng khởi sự từ năm 1955 và cấp Cao Đẳng từ 1959.

Từ ngày vào học Trường Cao Đẳng này, tôi đã nêu một câu hỏi cho chính mình, bạn đồng môn và vài Giáo Sư; nhưng chưa có lời giải đáp thuyết phục. Tại sao Trường Quốc Gia Nông Lâm Mục không được thành lập tại đồng bằng sông Cửu Long, nơi được gọi là nôi nông nghiệp lớn nhất nước mà đặt tại một vùng cao nguyên - tỉnh Lâm Đồng, nơi không có nhiều

ruộng nương, sông rạch, chỉ có đồi núi, thung lũng với các vườn trà, vườn dâu, cam quýt, rừng xanh mịt mù và dân cư thưa thớt? Dù lý do gì, **Cấp Cao Đẳng Nông Lâm Mục** chỉ ở Błao một năm rồi di dời về Sài Gòn vì lý do chiến tranh leo thang. Lúc bấy giờ, đường lộ Sài Gòn - Błao có nhiều khó khăn an ninh cho sự di chuyển của các Giáo Sư, nhất là G.S. Pháp.

Đến Khóa 5 chúng tôi cũng còn nhiều GS Pháp dạy học, như Ông Pouriquet dạy về Thảo mộc bệnh học, Ông de Polinaire dạy về cây cao su, GS Lamy dạy Cơ thể học (Anatomy), GS Maurand dạy Thủy Lâm, GS Perpezat, GS Roth... Do đó, từ năm 1961 Cấp Cao Đẳng được di chuyển từ Błao về ở tạm tại Nha Học Vụ Kỹ Thuật và Thực Hành Canh Nông; nhưng các lớp học được dạy ở nhiều địa điểm: Đại Học Khoa Học, Trường Dược Khoa, Viện Pasteur, Thảo Cầm Viên, Viện Khảo Cứu Nông Nghiệp, Viện Vi Trùng và Bệnh Lý Gia Súc, v.v. (Liên lạc với anh Phạm Thanh Khâm và Phạm Xuân Bách, 7-2010).

Trong hơn nửa thế kỷ qua, Trường đã thay đổi tên 7 lần và trải qua những giai đoạn trưởng thành lớn mạnh như sau (Trường Đại Học Nông Lâm Thủ Đức, 2005):

- Nghị Định 112-BCN/NĐ ngày 19-11-1955, **Trường Quốc Gia Nông Lâm Mục Błao** được thành lập.
- Nghị Định 1184/GD/TC ngày 24-8-1963, cấp Cao Đẳng được đổi tên: **Trường Cao Đẳng Nông Lâm Súc Sài Gòn**; cấp Trung Đẳng được cải biến thành **Trường Trung Học Nông Lâm Súc Bảo Lộc**.
- Sắc Lệnh 158/SL/VHGD/TN ngày 9-11-1968, trường Cao Đẳng Nông Lâm Súc đổi tên **Trung Tâm Quốc Gia Nông Nghiệp** thuộc Bộ Văn Hóa, Giáo Dục và Thanh Niên, gồm trường Cao Đẳng Nông Nghiệp, Cao Đẳng Thú Y và Cao Đẳng Thủy Lâm.
- Sắc Lệnh 174/SL/GD ngày 29-11-1972, Trung Tâm Quốc Gia Nông Nghiệp đổi tên **Học Viện Quốc Gia Nông Nghiệp** với 3 ngành nêu trên.
- Sắc lệnh 010/SL/VH/GDTN ngày 11-1-1974, Học Viện Quốc Gia Nông Nghiệp, Học Viện Quốc Gia Kỹ Thuật và Ban Cao Đẳng Sư Phạm Kỹ Thuật được sáp nhập vào Viện Đại Học Bách Khoa Thủ Đức. Học Viện Quốc Gia Nông Nghiệp đổi tên trường **Đại Học Nông Nghiệp**, gồm 5 ngành: Nông Khoa, Lâm Khoa, Súc Khoa, Ngư Nghiệp và Kỹ Thuật Nông Nghiệp.
- Sau năm 1975, Đại Học Nông Nghiệp đổi tên **Đại Học Nông Nghiệp IV**, rồi **Đại Học Nông Lâm Thành Phố HCM** thuộc Bộ Giáo Dục và Đào Tạo. Trường hiện nay có đến 17 Khoa - Bộ Môn và 14 trung tâm, với khoảng 20.000 sinh viên, trong đó có độ 6.000 sinh viên nông nghiệp (2007).

Khóa 5 của Trường Cao Đẳng NLS lúc ban đầu gồm có 50 sinh viên ban Nông Khoa, 30 ban Súc Khoa và 20 ban Lâm Khoa (Hình 1); họ đến từ các tỉnh đồng bằng sông Cửu Long, Miền Đông và Miền Trung Việt Nam. Khóa học khai giảng từ đầu mùa thu 1963 đến giữa hè 1967 tại Sài Gòn, với cơ sở trường lớp chưa được hoàn toàn ổn định. Đến khi mãn khóa, do thời cuộc chiến tranh, một ít sinh viên rời Trường sớm hoặc ở lại lớp nên chỉ có 85 người ra trường. Hiện nay, Khóa 5 có 19 người nghỉ hưu ở trong nước; 57 người sống ở nước ngoài, chủ yếu Hoa kỳ, Canada, Úc Châu và Âu Châu; và 9 người ra đi vĩnh viễn.

Năm học đầu tiên đã tạo nhiều ấn tượng trong trí nhớ chúng tôi. Vào ngày khai giảng, chúng tôi đến trường với tinh thần rất phấn khởi để bắt đầu năm học đầu tiên của khóa 5, niên học 1963-1964; nhưng rất ngỡ ngàng khi nhìn thấy mái trường chỉ là một ngôi biệt thự lớn có 2 tầng lầu và một dãy nhà trệt bên cạnh nằm trên đường Mạc Đĩnh Chi, Quận 1. Đó là Nha Học Vụ Kỹ Thuật và Thực Hành Canh Nông mà Bác Sĩ Đặng Quan Điện (mất 2008) làm Giám Đốc Nha kiêm nhiệm Giám Đốc Trường Cao Đẳng.

Sau năm học thứ nhất của Khóa 5, Trường được chuyển đến Thành Cộng Hòa cũ rộng hai hecta, số 45 đại lộ Cường Để (nay là đường Đinh Tiên Hoàng) ở trung tâm Sài Gòn, nơi đây có trường ốc 3 tầng lầu khang trang hơn, với văn phòng hành chánh, các lớp học rộng rãi, và có một khoảng không gian sân trường rộng lớn (Hình 1). Trường còn có Cư Xá dành cho sinh viên ở các tỉnh xa, Hợp Tác Xã Sinh Viên, và Quán Cơm Trưa Xã Hội Sinh Viên rộng rãi. Trong khu Thành Cộng Hòa, còn có sự hiện diện của Đại Học Nha Dược Khoa và Đại Học Văn Khoa, nằm đối diện với Trường Cao Đẳng NLS Sài Gòn. Nay Trường NLS xưa không còn nữa, mà phân nửa trở thành Trường Quản lý Cán bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn 2 trong một building 8 tầng, thuộc Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn, và phân nửa kia thuộc đài Truyền Hình TP (HTV).

Khóa 5 chúng tôi có bốn điểm nổi bật là (i) Cấp Cao Đẳng Nông Lâm Mục tách ra khỏi Trường Blao và đổi tên Trường Cao Đẳng NLS Sài Gòn (24-8-1963) (ii) Chương trình học bắt đầu dạy bằng tiếng Việt, mặc dù còn ít môn học bằng tiếng Pháp vì thiếu giáo sư, (iii) có học trình 4 năm đầu tiên (chỉ số lương 470), thay vì học 3 năm (chỉ số lương 430), và (iv) học nguyên năm đầu tiên tại Đại Học Khoa Học, Ban SPCN (Sciences, physiques, chimiques et naturelles) có lẽ để tránh học nhiều nơi như các khóa trước trong khi chờ đợi cơ sở trường mới.

Năm học thứ nhất, phần lớn thời gian chúng tôi theo học **lớp SPCN** tại trường Đại Học Khoa Học nay là Đại Học Khoa Học Tự Nhiên (đường Nguyễn Văn Cừ); ngoài ra, còn học thêm lớp Anh ngữ và vài môn học nông nghiệp đại cương tại Nha Học Vụ NLS. Đây là một ưu thế của khóa học 4 năm đầu tiên của Trường Cao Đẳng NLS Sài Gòn, vì lớp học SPCN đã cho sinh viên chúng tôi một số căn bản khoa học vững chắc, hỗ trợ rất nhiều cho các môn học chuyên ngành sau này và sau khi ra trường. Trong thời gian theo học SPCN, tôi được sinh viên đồng môn bầu chọn làm Trưởng lớp niên khóa 1963-64 và anh Dương Văn Đầy làm Phó. Lớp học này có độ 400 sinh viên, gồm có 100 sinh viên NLS, và một số Giáo Sư dạy học nổi tiếng như Phạm Hoàng Hộ (Thảo mộc học - Botany) (Hình 2), Bà Mai Trần Ngọc Tiếng (Sinh lý thực vật), Chung Ngọc Tú (Vật lý), Chu Phạm Ngọc Sơn (Hóa học), Phạm Ngọc Thạch (Địa chất)... Chúng tôi được cấp học bổng toàn phần 1.500 \$VN/tháng và bán phần 750\$VN/tháng.

Hình 2: GS Phạm Hoàng Hộ (đội nón trắng, giữa) và sinh viên SPCN trong chuyến du hành quan sát, 1963-64

Hình 3: GS Thái Công Tụng và anh Hùng, Trưởng Ty Canh Nông Long Xuyên

Vào mùa hè niên học đó (1964), chúng tôi đi tập sự tại trường Trung Học Nông Lâm Sóc Bảo Lộc trong một tháng. Đây là thời gian tập sự xa nhà lâu nhất và lý thú hơn hết; nên chúng tôi còn lưu giữ nhiều kỷ niệm khó quên trong đời sống sinh viên. Một hôm đi thực tập về ngành Thủy Lâm, chúng tôi được anh Đào Văn Tự (Khóa 1), Giảng Nghiệm Viên hướng dẫn với một chiếc la bàn trực chỉ đi tham quan cánh rừng phía sau Trường Blao. Thế mà nhóm chúng tôi đi quanh quẩn trong khu rừng này cả ngày và nếm được mùi vị rừng lá ẩm thấp, bị vắt rừng gây sợ hãi. Con vắt (*Heamadipsa*), thuộc bộ Đỉa (*Hirudinae*) có 3 loài: vắt xanh, vắt đen và vắt vàng. Con vắt rừng là nỗi lo sợ ám ảnh lớn nhất trong ngày vượt rừng đó. Trong khi chúng tôi đi từng bước, mắt luôn hướng về phía trước và nhìn xuống đất, chúng rơi xuống bám sát vào vai, cổ hoặc chân, tay mình từ lúc nào không hay biết. Đến khi nhận biết được, con vắt đen đã hút máu bụng no tròn rồi! Khi gỡ con vắt ra máu vẫn còn chảy rỉ từ lớp da thịt, chúng tôi phải dùng nước miếng thoa lên một lúc mới hết. Tội nghiệp cho các chị trong nhóm la hét không ngừng khi bị vắt bám vào đầu đó... Chúng tôi phải thay phiên nhau chặt phá bụi rậm để tìm lối đi khá lâu, nhưng cuối cùng cũng về đến ký túc xá vào xế chiều với thân xác mệt mỏi và đói khát, trễ muộn hơn các nhóm khác.